

27. 9. 2025

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Právo na víkend - týden v české justici očima šéfredaktora

Ústavní soud odmítl stížnost na „nepřiznané koalice“ | Ústavní soud vrátil případ učitelů, kteří požili alkohol ve škole | Nejvyšší soud potvrdil, že souhlas s asistovanou reprodukcí zakládá otcovství | Databáze DATANU sjednocuje rozhodování o nemajetkové újmě | Vláda schválila valorizaci důchodů od roku 2026 | Vláda stanovila parametry pro výpočet nových důchodů | Sbírka zákonů zveřejnila nařízení o vyměřovacím základu pro státní pojištěnce | Sněmovna zveřejnila nový poslanecký tisk k Listině základních práv a svobod

Vážení čtenáři,

přinášíme Vám pravidelný přehled událostí ve světě práva za uplynulý týden.

Přeji Vám hezký víkend

Mgr. Miroslav Chochola, LL.M., MBA
EPRAVO.CZ

Události tohoto týdne:

Ústavní soud odmítl stížnost na „nepřiznané koalice“

Ústavní soud se vymežil k podnětu strany Volt Česko, která požadovala zrušení kandidátek hnutí SPD a Stačilo! z důvodu, že jde o „skryté koalice“. Soud však potvrdil, že zákon definuje koalici formálně - na základě dohody více stran. Pokud kandidáti vystupují na kandidátce jedné politické strany, nelze je považovat za koalici, a postup správních úřadů i soudů byl tedy správný. Rozhodnutí posiluje právní jistotu v oblasti volebního práva a zároveň nastavuje limity pro budoucí spory tohoto typu.

Ústavní soud vrátil případ učitelů, kteří požili alkohol ve škole

Ústavní soud zrušil rozhodnutí obecných soudů v kauze dvou pedagogů, kteří byli obviněni z požití alkoholu během pracovní doby a byli okamžitě propuštěni. Podle ÚS se soudy dostatečně nevypořádaly s provedenými důkazy a mechanicky aplikovaly ustanovení zákoníku práce o závažném porušení povinností. Případ se proto vrací k novému projednání, což zdůrazňuje povinnost soudů zvažovat intenzitu porušení a okolnosti konkrétní situace.

Nejvyšší soud potvrdil, že souhlas s asistovanou reprodukcí zakládá otcovství

Nejvyšší soud rozhodl, že muž, který výslovně souhlasil s umělým oplodněním partnerky, je právně otcem dítěte narozeného tímto způsobem. Otcovství nelze následně popřít, ledaže by se prokázalo, že početí proběhlo jiným způsobem než asistovanou reprodukcí. Rozhodnutí má zásadní význam pro jistotu rodinných vztahů a zdůrazňuje, že souhlas má přednost před biologickou stránkou otcovství.

Databáze DATANU sjednocuje rozhodování o nemajetkové újmě

Nejvyšší soud představil novou databázi DATANU, která shromažďuje téměř 2000 soudních

rozhodnutí k bolestnému, ztížení společenského uplatnění a nárokům pozůstalých. Data ukazují například průměrnou výši přiznávaného odškodnění za úmrtí blízké osoby, která v roce 2023 činila okolo 2 milionů korun. Projekt má sloužit soudům, advokátům i veřejnosti a posílit předvídatelnost a transparentnost v rozhodování o náhradách.

Vláda schválila valorizaci důchodů od roku 2026

Kabinet Petra Fialy rozhodl o zvýšení průměrného důchodu o 668 korun měsíčně od ledna 2026. Současně dojde k navýšení příjmů příslušníků ozbrojených sborů o pět procent a k rozšíření sítě kontaktních míst pomoci lidem v bytové nouzi. Podle vlády opatření reaguje na inflaci a potřebu stabilizovat životní úroveň seniorů i bezpečnostních složek.

Vláda stanovila parametry pro výpočet nových důchodů

Nařízením vlády byly určeny klíčové hodnoty - všeobecný vyměřovací základ a přepočítací koeficient - které budou použity při výpočtu důchodů přiznávaných od roku 2026. Tyto parametry vycházejí z průměrné mzdy v ekonomice a ovlivní výši nově přiznávaných penzí. Jde o každoroční technické opatření, které má zásadní dopad na sociální zabezpečení.

Sbírka zákonů zveřejnila nařízení o vyměřovacím základu pro státní pojištěnce

Nařízení vlády č. [357/2025](#) Sb. stanoví, že od ledna 2026 bude měsíční vyměřovací základ pro výpočet pojistného hrazeného státem za děti, seniory či nezaměstnané činit 16 206 korun. Tato částka přímo ovlivní příjmy zdravotních pojištěnců a jejich hospodaření. Novela ruší předchozí úpravu platnou pro rok 2025.

Sněmovna zveřejnila nový poslanecký tisk k Listině základních práv a svobod

Poslanci předložili návrh ústavního zákona, kterým by došlo k dílčím změnám Listiny základních práv a svobod. Návrh nyní čeká na projednání v příslušných výborech a následně v plénu Sněmovny. Očekává se, že debata se povede především o rozsahu ochrany základních práv a případných omezeních v krizových situacích.

Soud znovu projednává kauzu psychiatra Jana Cimického

Obvodní soud pro Prahu 8 znovu otevřel případ psychiatra Jana Cimického, jehož původní odsuzující rozsudek byl odvolacím soudem zrušen. Vzhledem k citlivosti výpovědí poškozených bylo jednání neveřejné. Proces přitahuje značnou pozornost veřejnosti i odborné obce a testuje přístup soudů k případům sexuálního obtěžování.

EU aktualizuje seznam prioritních látek ve vodách

Rada EU a Evropský parlament se dohodly na modernizaci směrnic o vodách, podzemních vodách a environmentálních standardech. Nově se rozšiřuje seznam látek, které je nutné monitorovat a omezovat, včetně pesticidů a farmaceutik. Česká republika bude muset přijmout transpoziční opatření, což ovlivní průmysl i vodohospodářské podniky.

COREPER schválil mandát k balíčku „Omnibus IV“

Stálí zástupci členských států schválili vyjednávací pozici k dalšímu legislativnímu balíčku, který má zjednodušit postupy a posílit digitalizaci v EU. Opatření má zvýšit konkurenceschopnost a snížit administrativní zátěž podniků. Českým firmám to může přinést rychlejší správní řízení a větší právní jistotu.

Komise žádá Apple, Booking.com, Google a Microsoft o informace podle DSA

Evropská komise se obrátila na čtyři velké digitální platformy, aby vysvětlily, jak postupují proti finančním podvodům a scamům. Postup je součástí vymáhání zákona o digitálních službách (DSA), jehož cílem je ochrana spotřebitelů v online prostředí. Platformám hrozí v případě porušení povinností vysoké sankce.

Evropská komise zahájila šetření vůči společnosti SAP

Komise prověřuje, zda německá softwarová firma SAP nezneužívá dominantní postavení v oblasti údržby a podpory podnikových systémů. Pokud by se protisoutěžní praktiky potvrdily, mohla by firmě hrozit vysoká pokuta. Případ může mít dopady i na české zákazníky využívající produkty SAP.

Tribunál EU zamítl žalobu na odškodnění v kauze mise EULEX Kosovo

Soud EU rozhodl, že instituce Unie nenesou odpovědnost za údajnou škodu způsobenou během mise EULEX v Kosovu. Rozhodnutí potvrzuje vysokou míru imunity unijních orgánů při zahraničních misích a může sloužit jako precedent pro budoucí případy.

Evropský parlament projednal implementaci AI Actu

Výbor IMCO se věnoval praktické implementaci a vymáhání nového zákona o umělé inteligenci. Diskutovala se především role národních dozorových orgánů a zajištění jednotného trhu. Pro Českou republiku to znamená nutnost posílit kapacity Úřadu pro ochranu osobních údajů a dalších regulátorů.

Vyšlo na epravo.cz:

Zákon o přístupnosti

Nový zákon o požadavcích na přístupnost účinný od 28. června 2025 ukládá podnikatelům novou povinnost zajistit přístupnost vybraných výrobků a služeb pro osoby se zdravotním postižením. Dopadá zejména na IT a digitální technologie, e-shopy, finanční sektor či osobní dopravu. V praxi to znamená zejména povinnost zpřístupnit weby a mobilní aplikace, doplnit titulky či audiopopisy u audiovizuálního obsahu, zavést alternativní způsoby ovládání, přizpůsobit dokumentaci a zajistit kompatibilitu s asistivními technologiemi. Za nesplnění hrozí pokuta až 10 milionů Kč.

Kritika zaměstnavatele jako obrana důstojnosti: Kdy je reakce na jednání zaměstnavatele přípustná?

Nejvyšší soud ve svém, poměrně nedávném, rozhodnutí – rozsudku ze dne 22. 4. 2025, č. j. 21 Cdo 71/2024-168 (dále jen „Rozhodnutí“) posuzoval hranici mezi přípustnou kritikou zaměstnavatele a porušením povinnosti loajality zaměstnance, které by odůvodňovalo výpověď z pracovního poměru. Dovolací soud v tomto Rozhodnutí zásadně zdůraznil kontext, v němž k jednání zaměstnance došlo, a potvrdil, že nevhodné až šikanózní chování ze strany zaměstnavatele oslabuje jeho pozici při postihu následné, byť i částečně přehnané, reakce zaměstnance. Článek podrobněji rozebírá klíčové právní závěry obsažené v Rozhodnutí.

Povinnost zajištění gramotnosti dle AI Aktu a její naplňování v praxi

Dne 2. února 2025 vstoupily v účinnost některé povinnosti, jež ukládá nové evropské nařízení (EU) 2024/1689, kterým se stanoví harmonizovaná pravidla pro umělou inteligenci (akt o umělé inteligenci, dále také jako „AI Akt“, „nařízení o umělé inteligenci“ nebo „nařízení“). Toto nařízení stanovuje rámec pro využívání systémů umělé inteligence a klade nové nároky mj. na podniky využívající systémy umělé inteligence (tzv. subjekty zavádějící AI systémy), a to zejména z pohledu bezpečnosti, gramotnosti, etiky a ochrany práv uživatelů. Jednou z povinností, jež na tyto subjekty zavádějící AI systémy dopadá, je právě povinnost zajišťování gramotnosti.

K výkladu rozhodnutí o organizační změně

Výpověď z důvodu nadbytečnosti je častým způsobem skončení pracovního poměru zaměstnance. Jejím předpokladem je rozhodnutí zaměstnavatele o změně úkolů, technického vybavení, o snížení stavu zaměstnanců za účelem zvýšení efektivity práce nebo o jiných organizačních změnách.

Výkladem takového rozhodnutí se nedávno zabýval Nejvyšší soud ve svém rozsudku ze dne 26. 6. 2025, sp. zn. 21 Cdo 1081/2024.

Náhrada nákladů v incidenčním sporu

Incidenční spory představují nedílnou součást insolvenčního řízení a mají zásadní význam například ve vztahu k ochraně práv účastníků i správnému vymezení obsahu majetkové podstaty. Ačkoliv incidenční spory probíhají v rámci insolvenčního řízení, podléhají samostatnému soudnímu projednání a rozhodování a je pro ně typický sporný charakter řízení. S tím souvisí také otázka procesních důsledků v podobě rozhodování o náhradě nákladů řízení. Prolínají se zde principy civilního procesu a specifikum insolvenčního práva.

Evropská pravidla pro univerzální AI: Jaké povinnosti přináší nové pokyny Komise?

Od 2. srpna 2025 vstupuje v účinnost část nařízení Evropské unie o umělé inteligenci (AI Act), která přináší nová pravidla pro poskytovatele univerzálních AI modelů (GPAI), jako jsou ChatGPT, Gemini či Claude. Evropská komise zároveň vydala podrobné pokyny, které vysvětlují, koho se povinnosti týkají, jak má být zpracována technická dokumentace, jaké informace musí obsahovat shrnutí chráněných dat a jak má fungovat interní politika k autorským právům. Dokumentace rovněž specifikuje kritéria, kdy se model považuje za tzv. systemický GPAI, který podléhá přísnějšímu režimu. Cílem je zajistit bezpečné a transparentní využívání AI, ochranu práv uživatelů a prevenci rizik spojených s masovým nasazením těchto technologií.

Informační povinnost podnikatele v souvislosti se smlouvou o dílo

Spotřebitel je tradičně a oprávněně označován jako slabší smluvní strana. Z toho důvodu náleží spotřebiteli ochrana v právních vztazích a projevuje se primárně v legislativě. Soudní praxe nadále precizuje míru ochrany spotřebitele ve smluvních vztazích s podnikateli. Obvykle se jedná o vysoký tlak na informovanost spotřebitele před samotným uzavřením smlouvy, v průběhu jejího plnění, nebo ochranu před některými konkrétními nekalými praktikami. Níže analyzované rozhodnutí není výjimkou, neboť se věnuje právě povinnosti podnikatele informovat spotřebitele před vstupem do smluvního vztahu.

Přerušeni exekučního řízení podle § 35 exekučního řádu

Předmětem této úvahy je přiblížení problematiky přerušeni exekuce, které má zásadní a odlišné účinky oproti odkladu exekuce. Řada autorů i judikatury řeší především otázku odloženi provedeni exekuce, která je nepochybně častější a v praxi běžně využívaná. Výklad institutu přerušeni exekuce bývá však často opomíjen a doposud není vyčerpávajícím způsobem popsán, ačkoli přerušeni exekuce (pokud nastane) má zásadní dopady na vedené exekuční řízení.

Problematika přisedících u okresních soudů aneb jak je to s jejich volbou?

Především v minulém roce jak mezi odbornou veřejností, tak i mezi laiky rezonovalo téma schválení zákona 319/2024 Sb., kterým se mění zákon 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přisedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „ZZoSAS“), kterým došlo ke zrušení institutu přisedících u okresních soudů. Ti tak zůstali pouze u krajských soudů v rámci vybraných trestních věcí. Tento článek si nedává za cíl znovu otevírat téma zrušení institutu přisedících u okresních soudů, nýbrž se zaměřuje na otázku volby nových přisedících po 1. 1. 2025.

Restrukturalizace a financování společností: Jak se orientovat ve změnách kapitálu a podílů a chránit svůj byznys

Každý podnikatel čelí v průběhu životního cyklu své společnosti klíčovými momenty, které vyžadují zásadní rozhodnutí. Ať už jde o vstup nového partnera, expanzi na nové trhy, nebo neočekávané finanční potíže, tyto situace často vyústí v potřebu změnit strukturu základního kapitálu či podílů ve firmě. Tento proces není jen administrativní záležitostí, ale strategickým nástrojem, který může

definovat budoucí směr a hodnotu vašeho podnikání. Rozhodnutí, jak tyto změny provést, může vést k robustnímu růstu, ochraně majetku a posílení důvěry, nebo naopak k právním rizikům, daňovým pastem a nečekaným sankcím. Tento průvodce je navržen tak, aby podnikatelům a manažerům poskytl komplexní přehled o tom, jak se v této složité oblasti orientovat. Cílem je proměnit potenciální hrozby v milníky úspěchu a ukázat, že s informovaným a strategickým přístupem lze tyto procesy řídit efektivně a bezpečně.

Rizika využívání algoritmického managementu na pracovišti

S rozvojem digitálních technologií se na pracovištích stále častěji setkáváme s tzv. algoritmickým řízením (též algoritmickým managementem) – formou řízení lidské práce, která využívá algoritmy k plánování, kontrole, hodnocení či odměňování zaměstnanců. Tato forma řízení nachází uplatnění nejen u digitálních pracovních platforem typu Uber, Wolt nebo Bolt, ale stále častěji i v tradičních firmách napříč různými odvětvími. V právním kontextu tento jev představuje nové výzvy z hlediska ochrany práv zaměstnanců, rovného zacházení, ochrany soukromí a bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Že je jednotný patent drahý? Záleží na úhlu pohledu. Celoevropskou patentovou ochranu ale zlevňuje

Často se ve veřejném prostoru objevuje informace, že ochrana jednotným patentem (Unitary Patent – UP) může být pro řadu českých společností a vynálezců drahá, a proto se jim nevyplatí. To však nemusí být vždy pravda. UP poskytuje ochranu v osmnácti zemích najednou, přičemž registrační a udržovací poplatky jsou výrazně nižší než při samostatném podávání národních přihlášek. V případě patentových sporů před Jednotným patentovým soudem (Unitary Patent Court – UPC) lze navíc požádat o slevu, případně i o právní pomoc, která může pokrýt až veškeré náklady řízení před UPC. Jak je to tedy skutečně s náklady na UP?

10 otázek pro ... Michalu Plachkou

JUDr. Michala Plachká, LL.M. je místopředsedkyní České advokátní komory. Vedle toho je managing partnerkou ostravské advokátní kanceláře PURE Legal a partnerkou daňové kanceláře TaxCounting. Zaměřuje se zejména na právo obchodních korporací, a zkušenosti a znalosti sbírala třeba na University of California, Berkeley School of Law, Oxford Brooks University, University of Southern California nebo stáží v advokátní kanceláři ve Vídni.

Dopady aktuálního boje EU proti odlesňování na podnikatele

Evropské nařízení EUDR[1] je v současné době značně diskutované v byznysovém prostředí. Jako součást tzv. Green Dealu má snížit dopady průmyslu na životní prostředí, ovšem tyto cíle jsou vykoupeny novou sadou povinností a související administrativní náročností a zvýšenými náklady. Cílem tohoto článku je přiblížit EUDR a jeho dopady do praxe a představit aktuality z příprav na účinnost EUDR od 30. 12. 2025.[2]

Zdroj: EPRAVO.CZ

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Hodnotící dotazníky jako obchodní sdělení v kontrolním plánu ÚOOÚ pro rok 2026](#)
- [Implementace směrnice o transparentnosti odměňování v České republice](#)
- [Když zaměstnanec daruje krevní plazmu](#)

- [Konec „severních ateliérů“? Nový stavební zákon otevírá dveře k rekolaudaci ubytovacích jednotek na plnohodnotné byty](#)
- [Oceňování nemovitosti a přiměřená náhrada při zrušení spoluvlastnictví](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 33.: Prevence střetu zájmů \(jednatel x společnost\)](#)
- [Plán kontrol inspekce práce pro rok 2026](#)
- [Úročení jistoty \(kauce\), kterou skládá podnájemce nájemci - II. díl](#)
- [„Superdávka“ - proč dochází k posunu nároku a kdy bude vyplacena?](#)
- [Když obecní pozemky již nemusí být obecní - institut mimořádného vydržení v obecním právu](#)
- [Jak se vyhnout zákazu a postihu dohod o určování cen pro další prodej?](#)